

Karlshamns kommun
374 81 KARLSHAMN

Byggnadsminnesförklaring av vattenreservoaren på stg 10, Pengaberget, Karlshamn, Karlshamns kommun

Beslut

Länstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen (SFS 1988:950) om kulturminnen mm vattenreservoaranläggningen på stadsäga 10, Pengaberget, Karlshamn, Karlshamns kommun för byggnadsminne. Avgränsningen av byggnadsminnet har markerats med rött på bifogad karta, bilaga 2.

Föreskrifter

1. Vattenreservoaren med tornbyggnaden får inte rivras eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras. Ej heller får förändringar göras i byggnadens stomme.
2. De murkonstruktioner och stentrappor som omger själva anläggningen får inte byggas om eller på annat sätt förändras.
3. Vattenreservoaren med tillhörande torn, murkonstruktioner och stentrappor skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras med härför lämpliga material och metoder på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Det område som omger vattenreservoaranläggningen, markerat med rött på den till detta ärende hörande kartan, får ej utan länsstyrelsens tillstånd ytterligare bebyggas och skall hållas i sådant skick att anläggningens karaktär och utseende inte förvanskas.

Länstyrelsen lämnar på begäran råd och anvisningar i fråga om underhåll av anläggningen.

Enligt 3 kap 21 § lagen om kulturminnen mm gäller beslutet om byggnadsminnesförklaring omedelbart även om det överklagas.

Om fråga uppkommer om att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsföreskrifterna skall ansökan om tillstånd härtill inges till länsstyrelsen som enligt 3 kap 14 § lagen om kulturminnen mm, får lämna tillstånd till ändring om det finns särskilda skäl.

Redogörelse för ärendet mm

Fråga om att förklara vattenreservoaren på Pengaberget i Karlshamn för byggnadsminne, väcktes den 20 april 1993 av Asarums hembygdsförening.

Samråd har skett med Riksantikvarieämbetet och Blekinge läns museum.

Karlshamns kommun har tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring.

Motivering

Karlshamns stad hade under senare delen av 1800-talet stora problem med sin färskvattenförsörjning, vilket föranledde uppförandet av ett vattenledningsverk vid Långasjön på mark tillhörande Froarps by.

Vattenverket uppfördes 1901-03. Ledningar drogs till vattenreservoaren på Pengaberget i Karlshamn, vilken uppfördes samtidigt med vattenverket.

Vattenverket i Froarp förklarades som byggnadsminne den 17 januari 1994.

Reservoaranläggningen består av en tornbyggnad, och under denna, i en uppförd kulle, själva reservoaren. Tornet är exteriört bevarat sedan byggnadstiden. Det är uppfört av huggna granitblock och täcks av en kopparplåtsklädd lanternin med hög spira. Kullen omges av murar av huggen granit, i en teknik som uppvisar stort yrkeskunnande. Trappor, också i granit, leder upp till tornbyggnaden.

Hela anläggningen är synnerligen välbevarad och måste, tillsammans med det tidigare byggnadsminnesförklarade vattenverket i Froarp, betraktas som unik och synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde, vilket väl motiverar en byggnadsminnesförklaring.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga I.

I detta ärende har deltagit länsantikvarie Leifh Stenholm, beslutande, länsassessor Bengt Johansson och länsarkitekt Georg Vass samt bitr länsantikvarie Johan von Reis, föredragande.

Leifh Stenholm

Johan von Reis

Bil:

- Bil 1. Hur man överklagar
- Bil 2. Utdrag ur karta. Avgränsning

Kopia av beslut + bil 2 till:

- Riksantikvarieämbetet + bil 1. Delgerk.
- Blekinge läns museum
- Adm service / press
- Exp Miljö/Plan
- BM-register
- Kartarkivet
- Länsantikvarien 2 ex
- Akten

Kopia med laga kraft till:

- Blekinge Västra lantmäteridistrikt / Fastighetsregistermyndigheten
- Riksantikvarieämbetet
- Byggnadsnämnden i Karlshamn

